

Jordbruksforhandlingene 2019

Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 16. mai mellom staten og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag

1 Avtalemessige forutsetninger

Partene viser til Stortingets behandling av Prop. 94 S (2017–2018) i Innst. 404 S (2017–2018), Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2016–2017) i Innst. 251 S (2016–2017) og Granavolden-plattformen. Den inngåtte jordbruksavtalen er basert på dette grunnlaget. Partene viser til Hovedavtalens formålsparagraf, som sier at forhandlingenes formål er å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket. Jordbrukspolitikken har en omfattende målmatrise hvor kryssende hensyn må avveies mot hverandre.

Partene viser til brev fra finansministeren til landbruks- og matministeren med forslag om heving av jordbruksfradraget ifm. statsbudsjettet for 2020 hvor det heter:

"Jeg tar sikte på å foreslå økning av jordbruksfradraget innenfor en provenyramme på 90 mill. kroner i budsjettet for 2020.

Finansdepartementet vil komme tilbake til den endelige utformingen av jordbruksfradraget i forbindelse med statsbudsjettet til høsten. Endringene i vil imidlertid inneholde følgende elementer:

- En økning av det generelle fradraget fra 63 500 kroner til om lag 90 000 kroner.
- En økning i det maksimale fradraget fra 166 400 kroner til om lag 190 000 kroner.

Som følge av at forhandlingene om jordbruksoppjøret pågår, bør forslaget gjøres kjent slik at det kan være en del av rammebetingelsene i forbindelse med forhandlingene."

Partene er enige om å legge dette til grunn for den inngåtte avtalen. Det er en utfordrende markedsituasjon for flere husdyrproduksjoner. Det er lagt til grunn en forbedring av markedsbalansen tilsvarende 195 mill. kroner i 2020. Partene viser til at eksportsubsidiene for melk vil bli avviklet fra 1. juli 2020. Partene vil i løpet av høsten 2019 utarbeide et opplegg for hvordan nedskalering av melkeproduksjonen skal gjennomføres. Et samlet opplegg skal være etablert senest 1. oktober 2019, jf. pkt. 5.

Den inngåtte jordbruksavtalen omfatter:

- målpriser for perioden 1. juli 2019 – 30. juni 2020
- bevilgninger over statsbudsjettet, kapittel 1150, for kalenderåret 2020
- omdisponeringer innenfor budsjettet for 2019
- andre bestemmelser som framgår av denne protokollen

For saker som ikke er omtalt i denne protokollen, vises det til statens tilbud av 7. mai 2019. Partene er enige om de endringer i målpriser og satser og bevilgninger på tilskuddsordninger som går fram av vedlagte fordelings skjema.

2 Økonomisk ramme

Partene er enige om en ramme for avtalen på 1 240 mill. kroner. Prognoser for kalenderåret 2020, for endringer i innteks- og kostnadsposter som ikke er avtalebestemt, framgår av tabell 2.1. Det er lagt til grunn en prognosert lønnsvekst for lønsmottagerne på 3,5 pst. i 2020.

Tabell 2.1 Prognoser for endringer i poster som ikke er avtalebestemt og økonomisk ramme for avtalen, mill. kroner.

	Grunnlag Mill. kr	Volum	Pris	Sum Mill. kr
1. Økt produksjonsvolum	33 955	0,00 %		0
2. Prisøkning på varer uten målpris	13 790		1,2 %	160
3. Bedret markedsbalanse				195
4. Driftskostnader	22 036	-0,40 %	1,7 %	285
5. Kapitalslit og leasing	8 974			240
6. Normalisert realrentekostnad	854			365
7. Arbeidsforbruk	14 851	-1,4 %	3,5 %	305
A. Sum, forutsatt lik prosentvis vekst som andre grupper				840
B. Nivåheving ut over lik prosentvekst				400
SUM, ramme, mill. kroner				1 240

Partene er enige om en finansiering av rammen som vist i tabell 2.2. Det gjennomføres målprisøkninger fra 1. juli 2019 med en årsvirkning på 249 mill. kroner. Bevilgningene til jordbruksavtalen økes med 720 mill. kroner i 2020, og det disponeres 49 mill. kroner i overførte midler fra 2018. Videre er det lagt til grunn en verdi før skatt av utvidelsen av jordbruksfradraget i 2020 på 150 mill. kroner. Rammen og forutsetningene i tabell 2.1 gjør at verdien av det gjeldende jordbruksfradraget vil øke med 72 mill. kroner.

Tabell 2.2 Økonomisk ramme for avtalen. Mill. kroner.

Ramme	1 240
Netto endring i målpriser fra 01.07.19	249
Endret bevilgning på kap. 1150	720
Overførte midler fra 2018	49
Utvidet jordbruksfradrag	150
Endret verdi av jordbruksfradraget	72

Rammen legger grunnlag for en inntektsøkning per årsverk på om lag 6 ¼ pst. fra 2019, før oppgjør, til 2020, forutsatt forbedring i markedsbalansen. Dette utgjør 20 600 kroner per årsverk.

Partene er enige om følgende omdisponeringer innenfor budsjettet for 2019:

- Det disponeres 74,8 mill. kroner til pristilskudd (post 73) fra 1. juli.
- Landbrukets utviklingsfond tilføres 60,4 mill. kroner.
- Bevilgning på 5 mill. kroner til Graminor for oppbygging av frukt- og bærseier på Njøs.

3 Utslag på referansebrukene

Budsjettnemndas sekretariat har beregnet det kvantumsfaste isolerte utslaget av pris- og tilskuddsendringer i avtalen, inkludert forutsetninger om pris- og kostnadsendringer og økt utnyttning av jordbruksfradraget, tilsvarende forutsetningene i tabell 2.1. De økonomiske resultatene for

melkeproduksjon i 2020 i tabellen vil bli påvirket av opplegget for nedskalering av produksjonsvolumet.

Tabell 3.1 Beregnet kvantumsfast helårsvirkning på referansebrukene av pris- og tilskuddsendringer, inkl. anslåtte kostnadsendringer til 2020, utviding av jordbruksfradraget og endret verdi av eksisterende jordbruksfradrag. Kroner per årsverk¹⁾.

	Årsverk	2017 A	2018 B	2019 C	2020 D	2020-2019 D-C	2020-2017 D-A
1 Melk. 28 årskyr, landet	1,98	376 500	366 000	371 300	392 900	21 600	16 400
2 Korn. 362 daa, landet	0,40	194 900	178 700	154 100	210 500	56 400	15 600
3 Sau. 171 vinterfôra, landet	1,20	164 600	152 300	136 900	168 100	31 200	3 500
4 Melkegeit. 133 årsgeiter, landet	1,61	453 100	465 200	461 900	486 100	24 200	33 000
5 Svin/korn. 49 avlssvin, landet	1,65	428 600	376 100	308 000	306 900	-1 100	-121 700
6 Egg/planteprod. 6500 høner, landet	1,32	482 700	439 000	407 400	409 100	1 700	-73 600
7 127 daa potet+444 daa korn, landet	1,58	444 000	457 300	457 100	504 200	47 100	60 200
8 32 ammekyr, landet	1,26	284 600	272 300	284 800	306 600	21 800	22 000
9 51 daa frukt og bær, landet	1,80	384 600	406 800	449 300	487 900	38 600	103 300
10 Fjørleslakt og planteprod., landet	1,03	476 700	482 000	463 700	480 800	17 100	4 100
11 Økologisk melk. 26 årskyr, landet	1,94	377 100	371 600	384 100	410 600	26 500	33 500
12 Melk. 15 årskyr, landet	1,70	311 400	312 200	322 800	346 500	23 700	35 100
13 Melk. 46 årskyr, landet	2,31	412 600	391 700	374 400	391 700	17 300	-20 900
14 Melk. 62 årskyr, landet	2,67	492 700	467 100	445 600	460 700	15 100	-32 000
15 Melk. 33 årskyr, Østl. flatbygder	1,98	445 900	406 400	389 600	406 000	16 400	-39 900
16 Melk. 27 årskyr, Østl. andre bygder	1,95	374 600	360 600	368 700	388 100	19 400	13 500
17 Melk. 35 årskyr, Agder/Rogal. Jæren	1,89	358 900	327 200	309 600	325 800	16 200	-33 100
18 Melk. 26 årskyr, Ag./Ro.andre bygd.	1,83	364 600	352 200	362 400	382 800	20 400	18 200
19 Melk. 27 årskyr, Vestlandet	1,99	365 600	356 100	369 100	392 800	23 700	27 200
20 Melk. 31 årskyr, Trøndelag	2,05	378 800	351 800	346 000	359 700	13 700	-19 100
21 Melk. 26 årskyr, Nord-Norge	2,05	368 100	359 600	360 800	381 300	20 500	13 200
22 Korn. 235 daa, Østlandet	0,31	67 400	42 500	15 300	73 700	58 400	6 300
23 Korn. 777 daa, Østlandet	0,72	346 000	332 900	302 800	365 700	62 900	19 700
24 331 daa korn+23 avlssvin, Trøndelag	0,81	444 100	397 700	344 300	363 800	19 500	-80 300
25 Sau. 136 vinterfôra, Vestlandet	1,12	139 800	131 500	127 000	148 200	21 200	8 400
26 Sau. 175 vinterfôra, Nord-Norge	1,24	182 900	167 400	153 200	186 100	32 900	3 200
27 Sau. 300 vinterfôra, landet	1,71	179 300	164 100	141 600	165 300	23 700	-14 000

1) Beregnet med anslag om økning i generelt jordbruksfradrag til 90 000 kroner. De økonomiske resultatene for melkeproduksjonen i 2020 vil bli påvirket av opplegg for nedskalering av melkeproduksjonen som skal utarbeides høsten 2019.

4 Innovasjon og vekst i grøntsektoren

Frukt- og grøntsektoren er i vekst og utgjør om lag 12 pst. av verdiskapingen i landbruket. Sektoren har et stort innovasjonspotensial, og forbrukertrender tyder på et økende markedspotensial. Partene er enige om at det skal etableres en særskilt satsing på grøntsektoren med mål om å øke norskandelen, og møte etterspørselen med mest mulig norskprodusert vare.

Satsingen består av to elementer:

1. Forsterking av virkemidler fra FoU og rekruttering til produktutvikling og omsetning, herunder:
 - 65 mill. kroner øremerkes investeringer i grøntsektoren over investerings- og bedriftsutviklingsordningen (IBU), jf. omtale under IBU-ordningen under pkt. 6.2 i protokollen. Denne avsetningen er nasjonal, og inngår ikke i den fylkesvise fordelingen. Støtteandelen for prosjektene følger av forskriften.
 - 9 mill. kroner av IBU-ordningen øremerkes til produsenter som ønsker å etablere småskalaproduksjon av grønnsaker, frukt og bær. Det kan gis tilskudd til kostnader knyttet til etablering av dyrkingsfelt, utvikling og betjening av lokale markeder, bygging av kjøle- og lagerkapasitet, samt tilegning av kompetanse. Utvikling av bærekraftig emballasje kan også omfattes av ordningen. Denne avsetningen er nasjonal, og inngår ikke i den fylkesvise fordelingen. Støtteandelen for prosjektene følger av forskriften.
 - Forsterket FoU-innsats. 10 mill. kroner av forskningsmidlene over jordbruksavtalen øremerkes forskning innenfor grøntsektoren.
 - Finansiering av prosjektet Presisjonsjordbruk ut i praksis (PRESIS) med 4 mill. kroner per år i 5 år.
 - Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket styrkes med 10 mill. kroner til 87 mill. kroner. Teknologiutvikling og -investeringer i grøntsektoren prioriteres.
 - Opplysningskontoret for frukt og grønt styrkes med 4 mill. kroner.
 - Graminors frukt- og børsenter på Njøs styrkes med 5 mill. kroner til sortsutvikling og foredling i 2019.
 - Norsk Landbruksrådgiving vil ha en nøkkelrolle knyttet til rådgiving og kompetanseheving innen frukt- og grøntproduksjon.

2. Etablering av et rådgivende utvalg

Det skal etableres et rådgivende utvalg bestående av aktørene i verdikjeden, avtalepartene og virkemiddelapparatet. Følgende aktører inviteres til å delta i utvalget:

Norsk Gartnerforbund, NHO mat og drikke, Produsentforeningen 1909, Norsk Landbruksrådgiving, Innovasjon Norge, NIBIO, Nordgrønt, Hoff, Bama, Gartnerhallen, Opplysningskontoret for frukt og grønt og Matmerk. Landbruksdirektoratet skal være sekretariat. Avtalepartene kommer tilbake til endelig mandat og ledelse av utvalget.

Utvalget skal innen 15. mars 2020 legge fram en langsiktig plan for styrket innovasjon, vekst og økt norskandel for grøntproduksjoner (grønnsaker, frukt, bær, potet og blomster). Utvalget skal blant annet vurdere markedsmuligheter og ulike markedskanaler, innovasjonsbehov, potensial for produkt- og sortsutvikling, bærekraftige løsninger i produksjonen, samt rekruttering.

Det settes av inntil 1 mill. kroner over ordningen Nasjonale tilretteleggingsmidler til arbeidet.

Det tas stilling til utvalgets videre arbeid i forbindelse med jordbruksforhandlingene i 2020.

5 Nedskalering av melkeproduksjonen

Som følge av WTO-avtalen fra Nairobi 2015 må Norge avvikle eksportsubsidiene innen 2021. Det innebærer at melkeproduksjonen må reduseres. Partene er enige om at det er behov for et best mulig faktagrunnlag for nedskaleringen, og vil gjennomføre en prosess høsten 2019 for å utarbeide et opplegg for hvordan det skal gjennomføres.

Partene er enige om at nedskaleringen vil bli gjennomført ved bruk av forholdstallet på disponibel kvote og oppkjøp av melkekvoter med finansiering over omsetningsavgiften for melk. Det skal legges vekt på at produksjonsregionenes andel av grunnkvote videreføres om lag på dagens nivå. Et samlet opplegg skal være etablert senest 1. oktober 2019. Gjeldende ordning for kjøp og salg av melkekvoter suspenderes når inneværende periode utløper 1. august 2019.

Partene er enige om den fordelingen som framgår av fordelings skjemaet (vedlegg 1) og referansebruksberegningene gjengitt i protokollen. De økonomiske resultatene for melkeproduksjon i 2020 i tabellen vil påvirkes av nedskaleringen. Den økonomiske effekten vil være midlertidig, og det er usikkerhet knyttet til hvor stort volum som må ut av produksjon. Den inngåtte avtalen gir derfor ikke grunnlag for å tallfeste effektene.

Omsetningsavgift

For å bygge opp likviditeten i Omsetningsrådets fond for melk og for å legge til rette for at melk kan kjøpes opp i omsetningsrunden i 2020, bør det vurderes å øke omsetningsavgiften for melk fra 1. juli 2019.

6 Andre endringer

6.1 Landbrukets utviklingsfond

Partene er enige om at bevilgningen til Landbrukets utviklingsfond for 2020 økes med 117 mill. kroner til 1 250,6 mill. kroner. Fondet tilføres 60,4 mill. kroner i 2019 gjennom omdisponering av midler i 2019. Som det framgår av tabell 6.1 økes samlet tilskuddsramme for fondet med 93 mill. kroner til 1 694 mill. kroner for 2020 inkl. utbetaling til rentestøtte.

Tabell 6.1 Tilskuddsramme for Landbrukets utviklingsfond. Mill. kroner.

	2019	Ekstra 2019	2020	Endring 2019- 2020
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	634,5		634,5	0,0
Nasjonale tilretteleggingsmidler			8,0	8,0
Inn på tunet-løftet del 2			3,0	3,0
Regionale tilretteleggingsmidler	48,0		48,0	0,0
Områderettet innsats				
<i>Arktisk landbruk</i>	2,0		4,0	2,0

<i>Fjellandbruket</i>	2,0		4,0	2,0
Rekruttering og kompetanse i landbruket				
<i>Nasjonale kompetansetiltak (KIL-midler)</i>	4,0		0,0	-4,0
<i>Nasjonalt rekrutteringsprosjekt</i>			2,0	2,0
<i>Regionale kompetansenettverk for lokalmat</i>			14,0	14,0
<i>Regionale tilskudd til rekruttering og komp.heving</i>	14,0		14,0	0,0
<i>Nasjonal modell for voksenagronom</i>	15,0		17,0	2,0
<i>Mentorordning</i>	2,0		4,0	2,0
Forskning og utvikling	65,0		82,0	17,0
PRESIS- Presisjonsjordbruk i praksis			4,0	4,0
Matmerk	63,0		63,0	0,0
Utviklingsprogrammet	106,0		92,0	-14,0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket	77,0		87,0	10,0
Skogbruk	242,0		257,0	15,0
Oppfølging av handlingsplan mot villsvin		2,0	2,0	2,0
Midler til konfliktforeb. tiltak jordbruk/reindrift	2,0		1,5	-0,5
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	115,0		127,0	12,0
Drenering	58,0		68,0	10,0
Tilskudd til tiltak i beiteområder	18,0		23,0	5,0
Handlingsplan for plantevernmidler	10,0		12,0	2,0
Klima- og miljøprogram	20,0		22,0	2,0
Klimasmart landbruk	20,0		8,0	-12,0
Biogass	3,0		5,0	2,0
Støtte verdensarvområdene og utv. Kulturlandskap	18,5		23,0	4,5
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	31,0		34,0	3,0
SUM tilskuddsramme	1 570,0	2,0	1 663,0	93,0
Rentestøtte - utbetalinger	40,0		31,0	-9,0
SUM tilskuddsramme inkl. utbetalinger rentestøtte	1 610,0	2,0	1 694,0	84,0

6.2 Rekruttering, næringsutvikling og verdiskaping i landbruket

Under tilskuddsrammen til LUF er partene enige om følgende:

IBU-ordningen

Partene er enige om at bevilgningen til IBU videreføres med 634,5 mill. kroner. Det gis følgende nasjonale føringer for forvaltningen av IBU-midler i 2020:

- Støtte til investeringsprosjekt som gir økt matproduksjon skal prioriteres til produksjoner med markedspotensial.
- Det skal særskilt prioriteres støtte til frukt-, grønt- og veksthusnæringen
- I kornproduksjonen skal tilskudd til tørke- og lageranlegg prioriteres.
- I vurdering av lønnsomheten i investeringsprosjektene må det tas hensyn til det samlede næringsgrunnlaget på bruket.
- Ulike eierformer skal likestilles ved prioritering mellom søknader.
- Små og mellomstore bruk skal prioriteres ved tildeling av støtte. Innen melkeproduksjon er det særlig behov for å prioritere fornying av fjøs med 15-30 kyr.
- Det skal tas hensyn til nye krav til dyrevelferd, herunder kravet om løsdriftsfjøs, og behov for fornying av driftsapparatet.
- Økologiske produsenter som må gjøre større investeringer som følge av endrede krav knyttet til implementering av EUs økologiregelverk skal prioriteres.
- Prosjekt med energi- og klimaeffektive løsninger skal prioriteres. Ved bruk av tre som byggemateriale kan det gis ekstra tilskudd på inntil 20 pst. av ordinært innvilget tilskuddsbeløp, med inntil 400 000 kroner utover maksimalt kronetak.
- Geitemelkprodusenter som omstiller til annen produksjon, og som selger hele kvoten gjennom oppkjøpsordningen for geitemelkkvoter, kan få ekstra investeringstilskudd på inntil 500 000 kroner. Dette tilskuddet kommer i tillegg til eventuell ordinær IBU-støtte. Lønnsomhetsvurderinger må ligge til grunn for tildeling av støtte til ny produksjon. Muligheten for å søke om ekstra investeringstilskudd gjelder t.o.m. 2020. Søknadene må fremmes i forbindelse med de ordinære søknadsrundene i fylkene.
- Det kan innvilges investeringstilskudd til bygging av gjødsellager med fast toppdekke eller minimum 10 måneders lagringskapasitet, avgrensa til 20. pst. av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket. Øvre grense for tilskudd settes til 100 000 kroner per prosjekt.
- Det kan bli gitt inntil 100 mill. kroner i risikolån. Tapsavsetningen skjer innenfor rammen av IBU-midlene.
- Strategiske føringer fra det regionale partnerskapet er avgrenset til prioritering mellom ulike produksjoner og mellom ulike områder i den enkelte regionen/fylket. Faglagene skal inngå i de regionale partnerskapene.
- Maksimal prosentsats for tilskudd til investeringer blir videreført med inntil 35 pst. av godkjent kostnadsoverslag for investeringen. Den øvre grensen for tilskudd på 2 mill. kroner per prosjekt, med unntak for Troms og Finnmark, blir også videreført.

Det vises til særskilt ramme for satsing på grøntnæringen. Det ordinære IBU-regelverket legges til grunn for vurdering av tildeling av støtte. Dette innebærer at det for eksempel kan gis investeringstilskudd til:

- Vanningsanlegg (faste investeringer), innstallering av lysanlegg i veksthus, tunell og andre dekkssystemer for frukt-, bær-, blomster-, grønnsaks- og potetproduksjon.
- Tilskudd til nyplanting innen frukt- og bær dyrking.
- Tekniske investeringer i lager og sorteringsanlegg.

- Tiltak som gir arronderingsmessige forbedringer og bedre driftsløsninger for frukt- og bærdryrking kan inngå som en del av kostnadsoverslaget der disse kostnadene er vesentlige.

Støtte over IBU-ordningen til omlegging fra fossil energi til fornybar energi i veksthus må sees i sammenheng med støtte fra ENOVA.

Det vises til omtale i statens tilbud angående bruk av kommende års IBU-ramme i inneværende år. Det legges til grunn at ordningen fases ut. I 2019 kan inntil 10 pst. av 2020-rammen overføres til 2019. Ordningen oppheves fra 2020.

Nasjonale tilretteleggingsmidler

Partene er enige om at inntil 1 mill. kroner av rammen settes av til rådgivende utvalg for innovasjon og vekst i grønntæringen.

Nasjonalt rekrutteringsprosjekt

Partene er enige om at det avsettes 2 mill. kroner til et nasjonalt prosjekt for rekruttering til naturbruksutdanningen, særskilt landbruks- og gartnerutdanningen. Jordbrukets organisasjoner gis i oppdrag å gjennomføre prosjektet. Det etableres en referansegruppe der Landbruks- og matdepartementet deltar.

Regionale kompetansenettverk for lokalmat

Oppdragsgiveransvaret for kompetansenettverkene for lokalmat i Utviklingsprogrammet flyttes til respektive fem fylkeskommuner fra 2020. Partene forutsetter at de ansvarlige fylkeskommunene koordinerer arbeidet seg imellom, og at nettverkene fremdeles vil levere et godt og tilstrekkelig nasjonalt kompetansetilbud for lokalmatprodusentene.

Forskningsmidler

Partene er enige om at forskningsmidlene settes til 82 mill. kroner. Brukernytte av forskningsprosjektene finansiert over jordbruksavtalen er viktig. Det må derfor legges vekt på forskningsprosjekters relevans for norske forhold. For å sikre tilstrekkelig kunnskap om miljø, klima og dyrevelferd, må det i større grad vurderes fritak fra kravet om næringsandel for prosjekter innenfor disse områdene. Partene forutsetter at det blir tatt hensyn til disse føringene ved utlysning i oktober 2019.

Minst 7 mill. kroner brukes til utredninger. Avtalepartene er enige om at følgende utredninger skal gjennomføres til jordbruksoppgjøret 2020:

- Utrede enklere teknologier for karbonfangst og -lagring som bruk av biokull, og jordbrukspraksis som fører til økt karbonbinding i jord.
- Utrede utprøving av grønnsakssorter tilpasset norske dyrkingsforhold som en del av grønnsatsingen.
- Utrede om dagens utdanningstilbud på alle nivå er tilpasset kompetansebehovet i landbrukets verdikjede.
- Utrede mulighetene for videreutvikling av bærekraftige produksjonssystemer for norske forhold, med utgangspunkt i endrede forbruksmønstre og etterspørsel.

Utviklingsprogrammet

Partene er enige om at Det norske måltid inngår i omdømmearbeidet i Utviklingsprogrammet som nasjonalt omdømmearrangement på matområdet, på linje med IGW og Matstreif, og at støtteandelen til prosjektet økes. Videre er partene enige om at Bondens marked og Norsk gardsost tildeles inntil henholdsvis 2 mill. kroner og 1 mill. kroner for 2020, og at støtteandelen økes.

Oppfølging av handlingsplan mot villsvin

Partene er enige om at det settes av 2 mill. kroner til oppfølging av handlingsplan mot villsvin. Midlene er en del av helhetlig innsats for å redusere bestanden av villsvin med blant annet bedre grunneierorganisering og jaktorganisering for mer effektivt uttak av villsvin.

6.3 Miljø og klima

Tilskudd til utsiktsrydding

Partene er enige om at Tilskudd til utsiktsrydding avvikles som egen ordning fra 2020.

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Partene er enige om at det avsettes 22 mill. kroner til tilskudd til tiltak i beiteområder for 2020.

Klimasmart landbruk

Partene er enige om at det avsettes inntil 8 mill. kroner over Landbrukets utviklingsfond til prosjektet Klimasmart landbruk i 2020. Midlene skal brukes til ferdigstilling av klimakalkulatorer. Klimasmart Landbruk skal innen 31. desember 2019 legge frem en plan for avtalepartene for hvordan klimakalkulatoren skal tas i bruk, samt en rapport inkl. regnskap for den samlede bevilgningen, som viser de aktivitetene som er gjennomført.

Biogass

Partene er enige om at det settes ned en arbeidsgruppe som skal se nærmere på hvordan mulige innretninger av ordningen med tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg og tilgrensende virkemidler i sammenheng kan bidra til økt utnyttelse av husdyrgjødsel i biogassproduksjon. En vurdering av ulike sammensetninger av substrat og bruk og lagring av biorest skal også inngå i arbeidet. Mandat for arbeidsgruppa fastsettes av avtalepartene i etterkant av jordbruksoppgjøret.

Beiteskader av vilt

Beiteskader forårsaket av vilt er et omfattende og voksende problem for jordbruket. Partene er enige om at øremerkingen til beitearealer for kortnebbgås og kvitkinngås over RMP økes med 1 mill. kroner til henholdsvis Trøndelag og Nordland.

6.4 Frukt, grønnsaker, bær og potet

Tilskudd til fruktlager endrer navn til "Tilskudd til fellesanlegg for frukt", da lagring kun er en del av disse anleggenes virksomhet.

6.5 Korn, mel og kraftfôr

Partene er enige om å videreføre satsingen på økt norsk kornproduksjon gjennom en økning både av målpriser og arealtilskudd. Målprisen på matkorn økes med 14 øre per kg, mens målprisen på fôrkorn økes med 12 øre per kg. Prisedskrivningen av norsk korn økes med 8,2 øre per kg og tilskuddet til frakt av kraftfôr med 15 mill. kroner. Partene er enige om at dette innebærer at råvarekostnaden for kraftfôrproduksjonen øker tilsvarende 2,0 øre per kg. Ekstra prisedskrivning til matkorn økes med 4,7 øre per kg slik at råvarekostnaden for bakeindustrien ikke endres.

For å stimulere til økt norsk produksjon av proteinvekster og økologisk kornproduksjon m.m., økes prisedskrivningen med 23 øre per kg.

For å sikre stabil tilgang av såkorn tilpasset norske forhold styrkes ordningen med tilskudd for overlaging av såkorn med 6,3 mill. kroner til totalt 10,0 mill. kroner i 2020. Samtidig justeres satsen fra 600 kroner til 900 kroner per tonn.

6.6 Konvertering av melkekvote

Partene er enige om at det fra 1. januar 2020 ikke skal gis adgang til å konvertere geitemelkkvotepart til kumelkkvotepart.

6.7 Kjøtt

Partene er enige om at nedre satsintervall for husdyrtilskudd sau heves fra 1-126 sau til 1-150 sau. Endringen er målrettet for saueprodusenter som bruker hele eller mesteparten av arbeidskraften sin i næringen.

Partene er enige om å be Landbruksdirektoratet evaluere eksisterende fraktordning ut fra formålet om å bidra til prisutjevning mellom produsenter. Evalueringen må også omfatte en vurdering av tilskuddsordningen ut fra miljøhensyn og hvilken effekt ordningen kan ha på anleggsstrukturen i slakteribransjen.

6.8 Velferdsordninger

Partene er enige om at Landbruksdirektoratet skal evaluere innføring av avløsertilskudd ved sykt barn (inntil 365 dager). Evalueringen skal omfatte forslag til avgrensning av bruk av ordningen, provenyeffekt og hvordan endringen kan implementeres i forvaltningen av ordningen. Direktoratet bes framlegge evalueringsrapporten innen 20. februar 2020, slik at partene kan ta stilling til eventuelle endringer i ordningen ved jordbruksoppgjøret i 2020. Det skal etableres en referansegruppe med avtalepartene.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2019 foreslås det å bedre ytelsene for selvstendig næringsdrivende som blir sykmeldt. Regjeringen foreslår å øke den generelle kompensasjonsgraden fra 75 til 80 pst. etter 16 dager med arbeidsuførhet med virkning fra 1. oktober 2019. Endringen innebærer at den kollektive innbetalingen til NAV i 2020 over jordbruksavtalens post 78.14 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket kan reduseres med 9,7 mill. kroner til 38,6 mill. kroner.

6.9 Markedsbalansering

Gjennomgangen av markedsbalanseringen som foretas av Omsetningsrådet berører Omsetningsrådets eget regelverk, Landbruks- og matdepartementet sitt regelverk og bestemmelser i jordbruksavtalen. Bestemmelser i disse regelverkene virker inn mot samme områder. For at disse regelverkene skal virke på en god og balansert måte må eventuelle endringer som skal sendes på høring ses i sammenheng. Partene er derfor enige om at det innkalles til et møte, for å diskutere relevante problemstillinger, i forkant av at forslagene til endringer i regelverk sendes på høring høsten 2019.

6.10 Søknad om produksjonstilskudd og regionale miljøtilskudd

Partene er enige om at det fra søknadsomgangen 2020 åpnes for at søknad om produksjons- og avløsertilskudd og regionalt miljøtilskudd kan leveres inntil 14 dager etter søknadsfristen, mot et trekk på 1 000 kroner per dag forsinkelsen varer. Partene er videre enige om at det fra søknadsomgangen 2020 iverksettes et system for å sende ut varsel til foretak som ikke har levert søknad om produksjons- og avløsertilskudd nært opp mot søknadsfristen.

6.11 Annet

Partene er enige om å foreta en gjennomgang av avlingssskadeordningen basert på erfaringene fra 2018 etter at Landbruksdirektoratet har gjennomført sin evaluering. Midlertidige regler og praksis som ble gjennomført i skadeåret 2018 for erstatningsordningen ved klimabetingede skader i planteproduksjon videreføres ikke.

Partene er enige om at ordningen reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk utvides til også å gjelde formål som vaksinerings, avhorning, drektighetskontroll og oppfølging av dyrevelferdsprogram mv. Reiser i forbindelse med embryoinnlegging innlemmes ikke i ordningen. For å ta høyde for denne utvidelsen er partene enige om at avsetningen til ordningen økes med 5 mill. kroner til 53,8 mill. kroner.

Oslo, 16. mai 2019

Leif Forsell

Lars Petter Bartnes

Kjersti Hoff